

Projecten lopend of in voorbereiding Friesland en Groningen

Titel	(Beoogde) resultaten	Partijen
Integrale klimaatlandschappen.	Inzicht in de ruimtelijke consequenties van grote transitieopgaven rond landbouw, energie, klimaatadaptatie en kustverdediging, water en biodiversiteit	LAOS Landschapsarchitectuur, WUR ism Provincies Zeeland en Friesland, Waterschap Scheldestromen en Wetterskip Fryslan
FreshEM	Kartering verzilting ondergrond laag Nederland	Deltares, TNO, provincies
Gebiedsontwikkeling Ternaard	Compenseren effect mogelijke gaswinning op bodemdaling en impuls gebiedsontwikkeling	Provincie, Wetterskip Fryslan, maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven
Zoet op Zout Lauwersmeer Webpage	Onderzoek perspectief ondergrondse opslag van zoet water, anti-verziltingsdrainage, aangepast bodembeheer	Acacia Water, SPNA, LTO Noord, The Potato Valley, AJF en GrAJK.
Boeren meten Water Projectsite	<ul style="list-style-type: none"> Inzicht krijgen in grondwaterstand, vochtgehalte en zoutgehaltes ondiepe grondwater en oppervlaktewater met behulp van sensoren (4 pilotgebieden Gr+Frl, opschaling voorzien in 2021) Dashboard ondersteunt waarnemingen 	LTO Noord, Acacia Water, TWTG, Fixeau, TU Delft, Van Hall, Wetterskip Fryslân, Waterschap Noorderzijlvest, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, LTO Projecten, Agrarische ondernemers
Salty Soil Webpage SPNA	Invloed zout op de bodem, de samenstelling van gewassen.	SPNA (Stichting Proefboerderijen Noordelijke Akkerbouw), Eurofins, RUG, Dacom, Acacia Water, Broere Beregening
Coaststar Groningen	Onderzoek opslag in aquifers tbv industriewatervoorziening industrie Eemshaven	Provincie Groningen, waterschap Noorderzijlvest, Waterschap Hunze en Aa's, Waterbedrijf Groningen, Allied Partners, Deltares, Arcadis, KWR
Programma Gouden Gronden Webpage Noorderzijlvest	Handreikingen voor duurzaam omgaan met de bodem en het water, o.m. vergroten (zoet)water buffer van de bodem	Waterschap Noorderzijlvest, provincie Groningen, agrarische collectieven, Biowad, GrAJK
Spaarbodem Webpage project	Groepen telers rond demobedrijven werken aan diverse bodem verbeterende maatregelen om zoet water te 'sparen' (bufferen). Kennisoverdracht centraal.	LTO Noord (DAW), SPNA, GrAJK, waterschap Noorderzijlvest
Zilte Smaak Terschelling Website project	Proeftuin zilte gewassen, productontwikkeling, samenwerking met lokale restaurants	Stichting de Zilte Smaak
Holwerd aan Zee Project site	Gebiedsontwikkeling (vitalisering) met onder meer ruimte voor een proeftuin voor zilte gewassen en mitigerende maatregelen	Stichting Holwerd aan Zee, Gemeente Noardeast Fryslan, TU Delft, Stenden University en vele anderen
Fjildlab	<ul style="list-style-type: none"> Centrale plek waar duurzame 	2 Agrarische Collectieven, MKB, KEI,

<u>projectsite</u>	<p>landbouw gerelateerde vraagstukken via kenniskringen en projecten worden aangepakt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Creëren van innovatieve oplossingen en businessmodellen in relatie tot o.m. verzilting en adaptatie aan toenemende verzilting • Kenniskring Adaptatie aan verzilting verbindt alle relevante actoren • Zilte producten en diensten ontwikkelen 	gemeenten NO Friesland, Wetterskip, provincie, SPNA, HVHL, NHL Stenden, Nordwin, RUG en WUR
PPS Klimaatadaptatie Open Teelten (moet nog goedgekeurd)	<p>Inspelen op grilliger worden klimaat met praktische bodem- en water maatregelen om de akkerbouw meer veerkracht te geven</p> <p>Inzicht in effect en mogelijke maatregelen</p> <p>Opzetten 3 praktijknetwerken</p>	WUR (projectleiding), Agrifirm, BO Akkerbouw, Cumula, KAVB, Tree center Opheusden, NFO, Plantum, Verenigde Hagel, UvW.
Trijntje, bodemverbeterplannen Grunniger klei	<p>De kleigronden in de noordelijke schil langs de Waddenkust zijn gevoelig voor verzilting. In dit project wordt gewerkt aan het behalen van KRW-doelen en het tegengaan van verzilting door beter bodembeheer en het vergroten van het waterbergend vermogen van de bodem.</p>	Waterschap Noorderzijlvest, WUR, Akkerweb, GrAJk, akkerbouwers, waterschap, SPNA
Programma Eems Dollard 2050 https://eemsdollar2050.nl/project/	<p>Programma waaronder diverse projecten vallen, zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verkenning buitendijkse sedimentatie • Pilot Dubbele Dijk • Ophogen landbouwgrond • Waddenslib voor zandgrondverbetering • Kleine Polder • Grote Polder • Polder Breebaart 	Provincie Groningen, waterschappen Hunze en Aa's en Noorderzijlvest, Gemeente Delfzijl, DEAL-gemeenten, en gemeente Oldambt, ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Rijkswaterstaat Noord-Nederland, namens het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Samenwerkende Bedrijven Eemsdelta, Groningen Seaports, Natuur- en Milieufederatie Groningen, Groninger Landschap mede namens de Waddenvereniging, Vereniging Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer en Stichting Wad.

Projecten afgerond Friesland en Groningen

Titel	Resultaten	Partijen
Spaarwater I <u>Website</u>	Inzicht in verzilting ondiepe ondergrond en invloed van ontwateringsmiddelen	Acacia Water, Delphy, Broere Beregening, BE de Lier, Combidrain, Netafim, Yara e.a.
Spaarwater II <u>Website</u>	<ul style="list-style-type: none"> • Inzicht in de werking van anti-verziltingsdrainage • Inzicht in mogelijkheden managed aquifer recharge • Inzicht in permanente ondergrondse druppelirrigatie op 	Acacia Water, Delphy, Broere Beregening, BE de Lier, Combidrain, Netafim, Yara e.a.

	<p>kleigrond</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kosten/baten analyse MAR op bedrijfsniveau 	
Salfar <u>Projectsite</u>	Kennisuitwisseling zout tolerante gewassen via experimenten gesitueerd op living labs	Interreg project met provincie Groningen, Salt Farm Foundation, Waddenacademie, Stichting Zilte Smaak (Terschelling), SPNA en div. buitenlandse kennisinstellingen
Verzilingskennis bollenteelt	Toewerken naar handelingsperspectieven. In 2017 zijn we met een aantal partijen aan de slag gegaan om onze gezamenlijke theoretische en praktische kennis over zouttoleranties van gewassen te verzamelen en met elkaar te delen. Het doel is om hiermee toe te werken naar handelsperspectieven voor agrariërs en waterbeheerders.	KAVB, bollentelers, HHNK, Rijnland, DPZ, RWS, STOWA, WUR, Delphy, Bakelsestroom